

ZESENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR B ZA 29 / ZO 30 SEPTEMBER 2018

Het huis waar ik geboren ben bestaat uit wat men noemt: Speklaagjes. Lagen rode bakstenen wisselen zich af met lagen van harde witte mergel. De gevels hebben dus niet één kleur maar vormen toch één mooi geheel. Mooi om te zien in de afwisseling van kleuren. Vergelijkenderwijs zou men kunnen zeggen, dat de evangelietekst van vandaag er ook een beetje zo uitziet. Jezus doet verschillende uitspraken, die niet bij elkaar lijken te horen zoals baksteen en harde mergel en dus van een andere strekking lijken te zijn. Waarschijnlijk heeft de evangelist enkele uitspraken van Jezus die de leerlingen zich herinnerden en doorgegeven hebben, bij elkaar gezet om de veelkleurigheid van de boodschap van Jezus te illustreren en tevens ook dat de ene uitspraak aangevuld wordt door een andere.

We moeten niet proberen om over elk laagje in de tekst iets te zeggen: Wat ons het meeste treft zijn, dat de twee "lagen" vaak in Jezus woorden aan te wijzen zijn: Jezus zegt iets over mensen die **buiten** de kring van de leerlingen staan, en Jezus zegt iets over wie **in** die kring staat. En het verband tussen beide is, dat Jezus zich afvraagt: "wie is voor of tegen mij?" Degene die buiten de vriendenkring leek te staan, blijkt toch een vriend te zijn. En degene op wie Jezus meende te bouwen, is met zichzelf bezig.

De tekst begint met te vertellen, hoe de apostel Johannes bij Jezus komt klagen, want hij heeft iemand erop betrapt, dat hij zieken geneest 'in Jezus' naam', en die iemand is niet "van ons"! "Dat kan toch niet!" is zijn verontwaardigde reactie. Maar in plaats de verontwaardiging van Johannes te delen, geeft Jezus een onverwacht ander antwoord: "Wie werkt in mijn naam, wie goed doet voor mensen in nood, die is nooit tegen mij." Jezus beschouwt hem zelfs als een medestander. "In de naam van Jezus" betekent voor Jezus: proberen te handelen zoals Hij. Het is liefdevol handelen en spreken zoals Jezus. Het is mensen zoals Jezus oprichten, dus: een blijde boodschap verkondigen voor wie neergeslagen is en vergeving schenken voor wie in de greep van het kwade is.

Het doet ons denken aan het woord dat Jezus uitsprak op de avond vóór zijn lijden: "In het huis van mijn Vader zijn vele woningen, er is ruimte voor velen." Dus is er in het Rijk Gods plaats voor heel veel verschillende mensen van goede wil.

Jezus oordeelt op een andere wijze over mensen. Hij is niet snel in zijn oordeel. Hij ziet mensen in het hart en als dat hart goed is, dan behoren ze ook bij Hem. Wij, die de woorden van Jezus vernemen, krijgen de boodschap dat we een open kerk moeten zijn, verdraagzaam, gastvrij en dat we niet mogen neerzien op hen, die niet van ons zijn.

Jezus heeft het daarom vaak over de "kleinen", want die horen er ook bij: dat zijn niet alleen de kinderen, maar het zijn al die nederige, gewone, eenvoudige mensen die op Hem hun hoop stellen, en ook rekenen op de Kerk en haar leiders, die Jezus' werk moeten voortzetten. Voor hen moeten we goed zijn.

Maar in de speklaagjes van het evangelie is er nog een tweede laag. En er zijn de "groten", de mensen die zich groot voelen en uitzien naar de belangrijkste plaatsen in zijn rijk. Ze zijn overal en van alle tijden. Ook onder de apostelen. Ze hebben nog maar pas ruzie gemaakt over de vraag wie de grootste zal zijn in het komende rijk. Ze verstaan niets van wat Jezus herhaaldelijk zegt over zijn lijden en over het kruis dat zij ook moeten opnemen. Jezus is genoeg realist om te weten dat apostelen, kerkvorsten, ook brave katholieken en deftige burgers, zwaar in de fout kunnen gaan.

Jezus waarschuwt degenen gedreven worden door ambitie en al hun talenten en zintuigen gebruiken om te heersen en niet om te dienen. Zo veroorzaken ze kwaad. Zij mogen zichzelf niet goed praten maar zichzelf bekeren. Want iedere mens kan het spoor van Jezus kwijt raken. Dat moeten we ons bewust blijven. Het spoor van Jezus leidt naar nederigheid, openheid, dienstbaarheid, en ook naar het kruis, het symbool van de volgehouden liefde. Slechts zo vinden wij de weg naar het Rijk Gods. Jezus voorziet ons gedrag en gebruikt daarom harde taal. Een molensteen is wat iemand verdient, die zijn macht misbruikt ten koste van anderen. En hij wrijft het zijn apostelen nog eens goed in: het is minder erg een gebrekkig lijf te hebben, dan te leven met een geest die verminkt is door verdorven ambitie en hoogmoed.

We hebben allen een stukje van elke laag in onszelf: Onze bescheidenheid is vaak valse bescheidenheid. In ons leeft iets van voornaam willen zijn en mensen af te schrijven die niet aan onze maat voldoen. Zoals Johannes menen wij soms ook: "Het kan niet dat hij iets goeds doet. Hij hoort immers niet bij ons."

Tegelijkertijd leeft in ons de kleine mens, die hoopt op het evangelie, maar het alleen zo moeilijk heeft om die weg te volgen.

Vandaag is het aan ons, om met vallen en opstaan, het spoor te volgen. Maar Jezus kan niet tegen hoogmoed. Amen.